

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 66/2016-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. februára 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Dunajská Streda v konaní vedenom pod sp. zn. 0 T 126/2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. októbra 2015 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 47 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 0 T 126/2015.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že v namietanom konaní bol trestným rozkazom okresného súdu z 12. augusta 2015 uznaný vinným zo spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 a 2 písm. a) a b) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov. Sťažovateľ namieta, že v konaní pred súdom nebol zastúpený obhajcom. K zásahu do jeho uvedených základných práv malo dôjsť aj tým, že *„aj keď sa jednalo o jediného svedka (poškodenú), nebola spravená konfrontácia a nebola vypočutá v mojej prítomnosti aj keď boli rozpory vo výpovediach“*. Ďalej sťažovateľ vytyka, že počas prípravného konania vyšetrovateľ úkon výsluchu označeného svedka (poškodeného) nezopakoval, a to aj napriek tomu, že vo výpovediach medzi obvineným a svedkyňou (poškodenou) boli značné rozpory. Týmto postupom vyšetrovateľa bolo znemožnené ďalšie dokazovanie.

V petite sťažnosti navrhol sťažovateľ, aby ústavný súd vyslovil porušenie označených základných práv postupom okresného súdu, aby trestný rozkaz okresného súdu sp. zn. 0 T 126/2015 z 12. augusta 2015 zrušil a rozhodol o sťažovateľovom prepustení na slobodu a priznal mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 10 000 €.

Sťažovateľ s poukazom na svoju nemajetnosť a pobyt vo výkone trestu požiadal tiež o ustanovenie zástupcu z radov advokátov.

K sťažnosti sťažovateľ nepriložil žiadne listinné dôkazy.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98 tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

Podľa § 37 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) po vznesení obvinenia musí mať obvinený obhajcu už v prípravnom konaní, ak a) je vo väzbe, vo výkone trestu odňatia slobody alebo na pozorovaní v zdravotníckom ústave, b) je pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo jeho spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, c) ide o konanie o obzvlášť závažnom zločine, d) ide o konanie proti mladistvému, e) ide o konanie proti ušlému. Obvinený musí mať obhajcu aj vtedy, ak to považuje súd a v prípravnom konaní prokurátor alebo policajt za nevyhnutné najmä preto, že majú pochybnosť o spôsobilosti obvineného náležite sa obhajovať. Obvinený musí mať obhajcu aj v konaní o vydanie do cudziny a v konaní, v ktorom sa rozhoduje o uložení ochranného liečenia s výnimkou protialkoholického liečenia alebo protitoxikomanického liečenia.

Podľa § 204 ods. 1 Trestného poriadku ak bola prokurátorovi odovzdaná spolu so spisom osoba, ktorá bola zadržaná ako podozrivá pri páchaní prečinu, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica neprevyšuje päť rokov, bezprostredne po ňom, alebo po tom, čo odpadla prekážka jej bezprostredného zadržania najviac do 24 hodín po spáchaní prečinu a prokurátor ju neprepustí na slobodu, odovzdá ju najneskôr do 48 hodín od zadržania súdu, ktorému tiež podá obžalobu spolu so spisom. Ak prokurátor zistí dôvody väzby, súčasne navrhne, aby bol obvinený vzatý do väzby.

Podľa § 348 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku ak sa koná po odovzdaní osoby súdu podľa § 204 ods. 1, sudca pre prípravné konanie vypočuje obvineného, najmä na okolnosti zadržania a skutočnosti odôvodňujúce návrh na vzatie do väzby, ak je podaný, a

a) prednostne, najneskôr v lehote podľa § 87 ods. 2, určí termín vykonania hlavného pojednávania spravidla do pätnástich pracovných dní od podania obžaloby, ak vec nevybaví trestným rozkazom alebo neurobí niektoré z rozhodnutí podľa § 241 ods. 1 písm. a) až g); termín bezodkladne oznámi prokurátorovi a obžalovanému, ktorému zároveň doručí obžalobu, a ak je prítomný obhajca, oznámi termín hlavného pojednávania a doručí obžalobu aj obhajcovi.

Podľa § 353 ods. 1 Trestného poriadku samosudca môže bez prejednávania veci na hlavnom pojednávaní vydať trestný rozkaz, ak je skutkový stav spoľahlivo preukázaný vykonanými dôkazmi.

Dopytom na okresnom súde ústavný súd zistil, že obžaloba v namietanej trestnej veci sťažovateľa bola okresnému súdu podaná po skončení skráteného vyšetrovania podľa § 204 Trestného poriadku a okresný súd po vypočutí sťažovateľa podľa § 348 ods. 1 Trestného poriadku rozhodol vydaním trestného rozkazu bez prejednávania veci v súlade s § 353 Trestného poriadku. Z obsahu sťažnosti žiadnym spôsobom nevyplýva, že by sťažovateľ v prípravnom konaní alebo v konaní pred súdom udelil splnomocnenie zvolenému obhajcovi alebo že by o jeho ustanovenie požiadal podľa § 40 ods. 2 Trestného poriadku. V prípade sťažovateľovej trestnej veci nešlo ani o prípad povinnej obhajoby, kedy by bolo povinnosťou sudcu pre prípravné konanie obhajcu sťažovateľovi podľa § 40 ods. 1 Trestného poriadku ustanoviť.

Pokiaľ ide o námietku týkajúcu sa základného práva sťažovateľa na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy, sťažovateľ tu poukazuje na nevykonanie konfrontácie medzi ním a poškodenou. Ústavný súd aj v tomto prípade konštatuje, že sťažnosť sťažovateľa sa javí ako zjavne neopodstatnená. Ústavný súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že vo veci sťažovateľa okresný súd rozhodoval o obžalobe bez prejednaní veci, a to vydaním trestného rozkazu. Okresný súd vydal trestný rozkaz bezprostredne po výsluchu sťažovateľa a tento trestný rozkaz sťažovateľovi aj krátkou cestou doručil do vlastných rúk, pričom sťažovateľ proti trestnému rozkazu odpor nepodal a tento nadobudol právoplatnosť.

Z uvedeného je zrejmé, že okresný súd v súlade s Trestným poriadkom rozhodoval iba na základe výsledkov prípravného konania, pričom sťažovateľ mal možnosť tieto výsledky, resp. priebeh skráteného vyšetrovania namietať tak počas svojho výsluchu sudcom pre prípravné konanie, ako aj prostredníctvom odporu proti trestnému rozkazu, ktorý mal k dispozícii ako opravný prostriedok podľa § 355 Trestného poriadku. Z obsahu sťažnosti nevyplýva a sťažovateľ v tejto súvislosti neoznačil ani žiadne dôkazy o tom, že by počas svojho výsluchu pred sudcom pre prípravné konanie namietal porušenie svojho práva na obhajobu nezopakovaním výsluchu poškodenej v jeho prítomnosti či nevykonaním konfrontácie s poškodenou, pričom takúto námietku vo vzťahu k prípravnému konaniu neuplatnil ani prostredníctvom odporu proti trestnému rozkazu, keďže tento nepodal.

Zo skutočnosti, že okresný súd vo veci v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku rozhodol bez prerokovania veci, celkom logicky vyplýva, že okresný súd ani nevykonával procesné úkony dokazovania, a teda z jeho strany nemohlo nevykonaním výsluchu poškodenej alebo jej konfrontácie so sťažovateľom dôjsť k namietanému porušeniu sťažovateľom označeného základného práva na obhajobu. Pokiaľ teda sťažovateľ nesúhlasil so zvoleným postupom súdu (vydanie trestného rozkazu bez prerokovania veci), mal možnosť túto námietku uplatniť podaním odporu proti trestnému rozkazu, čo však podľa zistení ústavného súdu nevyužil.

S ohľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažnosť neobsahuje čo i len jedinú konkrétnu a určitú ústavnoprávne relevantnú námietku, ktorá by mala svedčať v prospech záveru o porušení niektorého z označených základných práv podľa ústavy

postupom okresného súdu, preto ju odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Sťažovateľ požiadal o ustanovenie advokáta na jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní tejto sťažnosti nepovažoval za potrebné ustanoviť sťažovateľovi právneho zástupcu z radov advokátov z dôvodu, že v návrhu ide zrejme o bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavných práv (IV. ÚS 140/07).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku nezaoberal sa už ústavný súd ani ďalšími návrhmi formulovanými sťažovateľom v petite jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. februára 2016